

Sygn. akt IV KK 199/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

SSN Włodzimierz Wróbel

Protokolant Małgorzata Czaratorska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Andrzeja Pogorzelskiego
w sprawie **J. O.**

skazanego z art. 190a § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 6 października 2021 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 28 września 2020 r., sygn. akt IV Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w K.

z dnia 28 stycznia 2020 r., sygn. akt II K (...),

- 1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej utrzymania w mocy rozstrzygnięcia o czynie z art. 233 § 1a k.k. i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym;**

2. w pozostałej części oddala kasację jako oczywiście bezzasadną i kosztami postępowania kasacyjnego w tym zakresie obciąża skazanego J. O.;

3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokat M. O. - Kancelaria Adwokacka w K. - kwotę 1180, 80 zł (jeden tysiąc sto osiemdziesiąt złotych i osiemdziesiąt groszy), zawierającą 23 % VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji i obronę skazanego w postępowaniu kasacyjnym przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

J. O. został oskarżony o to, że:

„I. w okresie od 2 października 2015 r. do 30 lipca 2017 r. w K. uporczywie nękał R. i M. S. w ten sposób, że urządzał libacje alkoholowe na klatce schodowej bloku zamieszkiwanego wspólnie z pokrzywdzonymi, wdmuchiwał dym z papierosów pod drzwi ich mieszkania, notorycznie dzwonił domofonem do mieszkania pokrzywdzonych o różnych porach, kopał w ich drzwi, załatwiał potrzeby fizjologiczne pod drzwiami ich mieszkania, obrzucał drzwi ich mieszkania resztkami jedzenia oraz pluł na wycieraczkę, a także znieważał pokrzywdzonych słowami wulgarnymi i powszechnie uznanymi za obelżywe, czym wzbudził w pokrzywdzonych uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia i istotnie naruszył ich prywatność, a nadto w okresie j.w. działając w krótkich odstępach czasu z góry powziętym zamiarem groził R. i M. S. pozbawieniem życia i utratą zdrowia za pomocą słów powszechnie uznanych za obelżywe oraz gestu podrzynania gardła, przy czym groźby te wzbudziły u pokrzywdzonych uzasadnioną obawę, że mogą zostać spełnione, tj. przestępstwo z art. 190a § 1 k.k. i art.190 § 1 k.k. w zw. z art.11 § 2 k.k. w zw. z art.12 k.k.,

II. w dniu 1 lutego 2018r. w K. po uprzednim pouczeniu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu przygotowawczym, zataił prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu, tj. o przestępstwo z art. 233 § 1a k.k.”.

Wyrokiem z dnia 28 stycznia 2020 r. Sąd Rejonowy w K. uznał J. O. za winnego popełnienia czynu:

I. zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia, stanowiącego przestępstwo z art. 190a § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to na mocy art. 190a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

II. orzekając w granicach zarzutu z pkt II aktu oskarżenia, uznał oskarżonego za winnego tego, że w dniu 1 lutego 2018 r. w K. po uprzednim pouczeniu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu przygotowawczym PR Ds. (...), z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu zataił prawdę o tym, aby zanieczyszczać wycieraczkę państwa S., zakłócał im spoczynek nocny dzwoniąc domofonem czy w inny sposób ich nękał, co stanowi przestępstwo z art. 233 § 1a k.k. i za to na mocy powołanego przepisu wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Na mocy art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. Sąd wymierzył oskarżonemu karę łączną 11 miesięcy pozbawienia wolności (pkt III), na podstawie art. 41a § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego za czyn przypisany w pkt I wyroku środek karny w postaci zakazu jakiegokolwiek kontaktowania się z pokrzywdzonymi R. i M. S. oraz zbliżania się do nich na odległość mniejszą niż 30 metrów na okres 10 lat (pkt IV) oraz na mocy art. 46 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego za czyn przypisany w pkt I wyroku nawiązki w wysokości po 15.000 zł na rzecz pokrzywdzonego R. S. i pokrzywdzonej M. S. (pkt V i VI). Nadto Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżycieli posiłkowych kwoty po 795 zł tytułem zwrotu wydatków za pełnomocnika (pkt XIV).

Zaskarżając apelacją w całości wyrok Sądu pierwszej instancji, obrońca oskarżonego, na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 1, 2, 3 i 4 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

„A/ obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wydanego wyroku, a to:

1. art. 7 k.p.k. poprzez oparcie rozstrzygnięcia na wybiórczych elementach zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, ocenianych do tego w sposób jednostronny i niepełny, bez uwzględnienia pełnej treści dowodów, z naruszeniem

zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, co dotyczy przede wszystkim zeznań R. S. i M. S. oraz dowodu z nagrań przedłożonych przez pokrzywdzonych, którym Sąd przyznał walor wiarygodności.

2. art 7 k.p.k. poprzez oparcie rozstrzygnięcia na dowodach świadczących na niekorzyść oskarżonego przy jednoczesnym bezpodstawnym pominięciu dowodów pozwalających na ustalenie okoliczności faktycznych a to określenie ram czasowych co do zachowań oskarżonego jakie miały stanowić realizację czynu z art. 190 a i 190 k.k. a tym samym nie uwzględnieniu przez Sąd I instancji okoliczności świadczących na korzyść oskarżonego,

3. art. 7 k.p.k. poprzez oparcie rozstrzygnięcia na dowodach zgromadzonego w sprawie w postaci wyjaśnień oskarżonego i jego przyznania ocenianych w sposób jednostronny i niepełny, bez uwzględnienia pełnej treści tych dowodów, z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego,

B/ błąd w ustaleniach faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku i mający istotny wpływ na jego treść, polegający na:

1. przyjęciu, że oskarżony w okresie od 2 października 2015 r. do 30 lipca 2017 r. w K. uporczywie nękał R. i M. S. w ten sposób, że urządzał libacje alkoholowe na klatce schodowej bloku zamieszkiwanego wspólnie z pokrzywdzonymi, wdmuchiwał dym z papierosów pod drzwi ich mieszkania, notorycznie dzwonił domofonem do mieszkania pokrzywdzonych o różnych porach, kopał w ich drzwi, załatwiał potrzeby fizjologiczne pod drzwiami ich mieszkania, obrzucał drzwi ich mieszkania resztkami jedzenia oraz pluł na wycieraczkę, a także znieważał pokrzywdzonych słowami wulgarnymi i powszechnie uznanym za obelżywe, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowody nie pozwala na jednoznaczne i kategoryczne ustalenie, że oskarżony dopuścił się w/w zachowań,

2. przyjęciu, że oskarżony w okresie 2 października 2015 r. do 30 lipca 2017 r. w K. działając w krótkich odstępach czasu z góry powziętym zamiarem groził R. i M. S. pozbawieniem życia i utraty zdrowia za pomocą słów powszechnie uznanych za obelżywe oraz gestu podrażniania gardła, przy czym groźby te wzbudziły u pokrzywdzonych uzasadnioną obawę, że mogą zostać spełnione podczas, gdy

materiał dowodowy zebrany w sprawie nie pozwala na poczynienie takich ustaleń w sposób kategoriyczny,

3. przyjęciu, że w dniu 1 lutego 2018 r. w K. po uprzednim pouczeniu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu przygotowawczym PR Ds. (...), z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu zataił prawdę o tym, aby zanieczyszczał wycieraczkę państwa S., zakłócał im spoczynek nocny dzwoniąc domofonem czy w inny sposób ich nękał, co stanowi przestępstwo (...) z art. 233 § 1a k.k.”

Z ostrożności procesowej dodatkowo obrońca zarzucił:

„C/ rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego J. O.:

- kary łącznej 11 miesięcy pozbawienia wolności za oba czyny jak też kar jednostkowych (opisanych w pkt I i II aktu oskarżenia), która to kara w świetle ujawnionych w niniejszej sprawie okoliczności jest niewspółmierna do winy, do okoliczności popełnienia czynów, jak również zachowania oskarżonego przed i po popełnieniu przestępstw, co sprawia, iż orzeczona kara nie może spełnić swoich celów wychowawczych względem oskarżonego, a także nie spełnia wymogów w zakresie społecznego oddziaływania,
- nawiązki w kwocie po 15.000 zł na rzecz R. S. i M. S., która to kara w świetle ujawnionych w niniejszej sprawie okoliczności jest niewspółmierna do winy, do okoliczności popełnienia czynów, jak również zachowania oskarżonego przed i po popełnieniu przestępstw.”

W konkluzji skarżący wniósł o:

1. uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów, ewentualnie
2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania,
ewentualnie
3. w razie uznania, iż brak jest podstaw do zastosowania punktu 1 lub 2 wniósł o orzeczenie wobec oskarżonego kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania oraz orzeczenie nawiązki w niższej kwocie.

Po rozpoznaniu wywiedzionej apelacji, Sąd Okręgowy w K. orzeczeniem z dnia 28 września 2020 r., sygn. IV Ka (...), zmienił zaskarżony wyrok obniżając

wysokość nawiązki orzeczonej na rzecz pokrzywdzonych do kwoty po 5 000 zł oraz wyeliminował kwotę zwrotu wydatków zasądzonych na rzecz oskarżycielki posiłkowej, a w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

We wniesionej kasacji, kwestionującej wyrok Sadu odwoławczego w części utrzymującej w mocy orzeczenie Sądu pierwszej instancji, obrońca podniósł zarzuty rażącej obrazy prawa procesowego, która mogła mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku a to:

- „a) art. 405 § 4 k.p.k. w zw. z art. 405 § 2 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 k.p.k. i 440 k.p.k. poprzez nie zbadanie i nie dostrzeżenie, że Sąd I instancji przed zamknięciem przewodu sądowego nie zamieścił w protokole rozprawy wzmianki o ujawnieniu bez odczytywania protokołów i dokumentów podlegających odczytaniu na rozprawie, co spowodowało, że skazany nie był powiadomiony o ujawnieniu dowodów w sprawie a tym samym pozbawiony możliwości odniesienia się do nich co stanowi pozbawienie prawa do obrony,
- b) art. 410 k.p.k. w zw. z art. 393 § 1 k.p.k. i art. 433 § 1 k.p.k. i 440 k.p.k. poprzez dokonanie ustaleń faktycznych w zakresie sprawstwa skazanego J.O. co do czynu z art. 233 § 1a k.k. na podstawie protokołu zeznań J.O. z dnia 1.02.2018 r. w sytuacji, gdy protokół ten nie został ujawniony w toku rozprawy głównej w procesowo przewidziany sposób;
- c) art. 7 k.p.k. in principio k.p.k. w zw. z art. 405 k.p.k., art. 433 § 1 k.p.k. i 440 k.p.k. przez ukształtowanie przez Sąd orzekający przekonania o sprawstwie skazanego na podstawie dowodu z protokołu zeznań J. O. złożonych jako świadka, który nie został prawidłowo ujawniony podczas rozprawy głównej;
- d) art. 7 k.p.k. poprzez oparcie rozstrzygnięcia na wybiórczych elementach zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, ocenianych w sposób jednostronny i niepełny, bez uwzględnienia pełnej treści dowodów, z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i bezpodstawnym pominięciu dowodów pozwalających na ustalenie okoliczności faktycznych a to określenie ram czasowych co do zachowań skazanego jakie miały stanowić realizację czynu z art. 190a i 190 k.k. a tym samym nie uwzględnieniu przez Sąd odwoławczy okoliczności świadczących na korzyść skazanego;

e) art. 7 k.p.k. poprzez oparcie rozstrzygnięcia na dowodach niepełnych w postaci nagrań ocenianych w sposób jednostronny, bez uwzględnienia pełnej treści wszystkich dowodów w tym opinii biegłego R. P. z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.”

W następstwie tych zarzutów skarżący wniósł o:

1) uchylenie zaskarżonego wyroku i utrzymanego nim wyroku Sądu pierwszej instancji i uniewinnienie oskarżonego,

ewentualnie

2) uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Odpowiadając pisemnie na kasację prokurator wniósł o jej oddalenia jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego jest oczywiście bezzasadna w odniesieniu do czynu przypisanego skazanemu w pkt I wyroku Sądu Rejonowego, wobec czego – zgodnie z art. 535 § 3 k.p.k. – uzasadnienie orzeczenia Sądu Najwyższego w tym zakresie nie zostanie sporządzone.

Nadzwyczajny środek zaskarżenia wniesiony przez obrońcę skazanego zasługuje natomiast na uwzględnienie w części związanej z przypisaniem skazanemu odpowiedzialności za czyn z art. 233 § 1a k.k. Nie oznacza to jednak, że wszystkie zarzuty kasacji związane z tym czynem ocenić należy jako trafne.

Zgodzić należy się z obrońcą, że Sąd pierwszej instancji w protokole rozprawy głównej nie zawarł wzmianki o ujawnieniu bez odczytania protokołów i dokumentów, do czego był zobowiązany w związku z treścią przepisu art. 405 § 4 k.p.k., jednak naruszenie to nie ma i nie mogło mieć wpływu na treść zaskarżonego wyroku. W pełni należy podzielić stanowisko prokuratora przedstawione w pisemnej odpowiedzi na kasację, iż „przepis art. 405 § 4 k.p.k. nie może być interpretowany w ten sposób, iż jego naruszenie skutkuje niemożnością uznania dowodu za ujawniony, a tym samym niemożnością powołania wskazanego dowodu jako podstawy wyrokowania w myśl art. 410 k.p.k.” Zgodnie z treścią art. 405 § 2 k.p.k. z chwilą zamknięcia przewodu sądowego ujawnione są bez odczytania wszystkie protokoły i dokumenty podlegające odczytaniu na rozprawie, które nie zostały

odczytane. Z kolei § 4 stanowi, iż o ujawnieniu bez odczytywania protokołów i dokumentów zamieszcza się wzmiankę w protokole rozprawy. Wskazywanie poszczególnych protokołów i dokumentów nie jest konieczne. Z przepisu tego wynika więc jedynie, że o ujawnieniu bez odczytywania protokołów i dokumentów zamieszcza się wzmiankę w protokole rozprawy; pod drugie - wzmianka w protokole w żadnym wypadku nie daje się odczytać jako warunek ujawnienia dowodów; po trzecie - ujawnienie tych protokołów i dokumentów następuje z mocy ustawy z chwilą wydania przez przewodniczącego składu orzekającego decyzji o zamknięciu przewodu sądowego. Zamknięcie przewodu sądowego rodzi skutek w postaci ujawnienia dowodów i dopiero o tym skutku Sąd informuje czyniąc wzmiankę w protokole rozprawy. Prokurator zauważył również trafnie, że „(...) z chwilą zamknięcia przewodu nie jest możliwe kontynuowanie postępowania dowodowego. Skoro więc ustawodawca przewiduje poczynienie wzmianki o ujawnieniu dowodów dopiero wówczas, gdy już nie jest możliwe przeprowadzenie nowych dowodów, to oznacza to wyraźnie, że wzmianka o ujawnieniu dowodów nie została przewidziana jako forma zabezpieczenia prawa do obrony. O czysto porządkowym charakterze przepisu art. 405 § 4 k.p.k. świadczy zaś dobitnie jego zdanie drugie, w którym stwierdzono, iż w związku z uczynieniem wzmianki w protokole rozprawy, wskazywanie poszczególnych protokołów i dokumentów nie jest konieczne. Oznacza to, iż wzmianka poczyniona przez Sąd nawet nie musi zawierać informacji o tym jakie to dokładnie dowody i o jakiej treści zostały ujawnione. To zaś przesądza, iż intencją ustawodawcy formułującego powołany przepis nie było w żadnym wypadku stworzenie gwarancji oskarżonemu w zakresie możliwości ustosunkowania się do ujawnionych dowodów” (k. 5 odpowiedzi na kasację i przywołane tam piśmiennictwo).

Konkludując - zaniechanie uczynienia wzmianki w protokole, mimo, iż jest to czynność obligatoryjna, nie wywołuje żadnych skutków prawnych, a naruszenie przepisu art. 405 § 4 k.p.k. nie ma żadnego wpływu na treść wyroku, skoro ujawnienie dokumentów następuje ex lege z chwilą zamknięcia przewodu sądowego. Wzmianka czyniona w protokole rozprawy ma więc charakter czysto informacyjny.

Zarzucana przez obrońcę obraza art. 405 § 4 k.p.k., nawet w zestawieniu z art. 440 k.p.k., nie mogła mieć żadnego znaczenia z punktu widzenia prawidłowości rozstrzygnięcia dotyczącego czynu z pkt II wyroku Sądu Rejonowego, ponieważ rzecz nie sprowadza się do nieprawidłowego, z naruszeniem prawa do obrony, wprowadzenia dowodów do procesu, a do zaniechania wprowadzenia do procesu kluczowego dowodu w sprawie, jakim jest protokół przesłuchania skazanego w charakterze świadka, w ogóle (tom I, k – 194 – 195).

Z przepisu art. 405 § 3 k.p.k. wynika, że protokołami i dokumentami ujawnianymi z mocy prawa z chwilą zamknięcia przewodu są:

1. wskazane przez oskarżyciela w akcie oskarżenia jako dowody, których przeprowadzenia na rozprawie głównej się on domaga, z wyjątkiem tych, co do których sąd oddalił wnioski dowodowe,
2. wskazane we wniosku dowodowym strony, który został uwzględniony,
3. dopuszczone przez sąd z urzędu.

Protokół przesłuchania J. O. w charakterze świadka, stanowiący fundament oskarżenia o przestępstwo z art. 233 § 1a k.k., omawiany jest przez oskarżyciela w uzasadnieniu aktu oskarżenia (tom III, k – 188), nie wnioskowano go jednak jako dowodu do odczytania i ujawnienia na rozprawie (k – 190 – 191), co powoduje, że w trybie art. 405 § 1 k.p.k. nie mógł on zostać wprowadzony do podstawy dowodowej. Analiza postępowania przed Sądami obu instancji wskazuje, że żadna ze stron nie wnioskowała o przeprowadzenie tego dowodu oraz że Sądy nie przeprowadziły dowodu z tego dokumentu z urzędu. Zauważyć w tym miejscu należy, że omawiany protokół został przywołany w akcie oskarżenia przy nazwisku J. O. – wskazanego jako oskarżonego – obok protokołów jego wyjaśnień składanych w roli podejrzanego, co nie może być oceniane jako wniosek o przeprowadzenie tego dowodu, bowiem nie można mieszać dowodu z wyjaśnień z dowodem z dokumentu. Ostatecznie zatem protokół zawierający rzekomo fałszywe zeznania oskarżonego nie został ani odczytany, ani uznany za ujawniony bez odczytania, nie mógł więc stanowić podstawy ustaleń faktycznych prowadzących do wniosku o sprawstwo skazanego w rozważanym zakresie. W konsekwencji wyrok Sądu I instancji został wydany w wyniku rażącej obrazy art. 410 k.p.k. stanowiącego, że podstawę wyroku stanowić może tylko całokształt okoliczności

ujawnionych w toku rozprawy głównej. Fakt, iż omawiana kwestia nie stała się wprost przedmiotem zarzutu apelacyjnego, nie zwalniał Sądu odwoławczego z obowiązku skontrolowania zaskarżonego orzeczenia poza granicami zaskarżenia, w szczególności w perspektywie proceduralnej rażącej niesprawiedliwości wyroku. Trudno przecież zaakceptować orzeczenie skazujące w sytuacji, w której zasadniczy dowód nie został w ogóle wprowadzany do podstawy dowodowej, zatem Sądy orzekające w sprawie pozbawiły się możliwości oceny jego legalności i miarodajności.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku o trafności kasacji, a w szczególności zarzutu zawartego w pkt b), w omawianym zakresie. Zaniechanie Sądu odwoławczego stanowiło rażące naruszenie art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k. i w zw. z art. 410 k.p.k. i mogło ono mieć istotny wpływ na treść wyroku. W tym stanie rzeczy konieczne stało się uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w K. w części utrzymującej w mocy rozstrzygnięcie o czynie z art. 233 § 1a k.k. i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. W toku ponownego postępowania Sąd odwoławczy będzie zobowiązany do przeprowadzenia dowodu z protokołu przesłuchania J. O. w charakterze świadka (k – 194 – 195), dokonania oceny tego dokumentu i rozstrzygnięcia o dalszym toku postępowania z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z art. 437 § 2 k.p.k.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd winien również rozważyć czy prawo do obrony, określone w art. 42 ust. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 6 k.p.k. dopuszcza możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności karnej za przestępstwo określone w art. 233 § 1a k.k. przesłuchiwanego w charakterze świadka sprawcy czynu zabronionego, który w obawie przed grożącą mu odpowiedzialnością karną złożył fałszywe zeznanie (zob. pytanie prawne skierowane do rozpoznania przez skład siedmiu sędziów Sądu Najwyższego – I KZP 5/21). Dodatkowo należy zauważyć, że pokrzywdzeni czynem przypisanym skazanemu w pkt I wyroku Sądu Rejonowego złożyli zawiadomienie o popełnionym przestępstwie w dniu 21 lipca 2017 r. i dołączyli do niego dokumenty stanowiące obszerny materiał dowodowy (k – 1 – 110). 13 września 2017 r. M. S. została przesłuchana w charakterze świadka (k – 111 – 113), a następnie dołączono do akt sporządzoną w dniu 2 stycznia 2018

r. ekspertyzę odnoszącą się do przedłożonych przez pokrzywdzonych nagrań (k – 131 – 186). Z motywacyjnej części wyroku Sądu Rejonowego wynika, że dokumenty te stanowiły w znacznej mierze podstawę ustaleń faktycznych prowadzących do wniosku o sprawstwie J. O. w zakresie czynu z pkt I. W tej sytuacji całkowicie niezrozumiały jest cel słuchania skazanego w charakterze świadka w dniu 1 lutego 2018 r. na okoliczności wynikające ze wskazanych dokumentów, w szczególności w sytuacji, gdy treść tych dokumentów uzasadniała dostatecznie podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa, co – stosownie do art. 313 § 1 k.p.k. – winno pociągnąć za sobą sporządzenie postanowienia o przedstawieniu zarzutu, ogłoszenie go podejrzanemu i przesłuchanie tego podejrzanego.